

mag. Tomaž Ogrin
mestni svetnik
Zeleni Slovenije

Ljubljana, 12.5.2014

Mestna občina Ljubljana
Mestni svet

Vprašanje za 34. sejo MS: Vprašanja in pobude svetnikov

V skladu z 97.čl. Poslovnika MOL zastavljam g. županu naslednje svetniško vprašanje in dajem pobudo ter prosim za pisni odgovor.

Zadeva in vprašanje: Ali boste zaščitili visoke bukve ob Vegovi pred posekom?

Pobuda: Predlagam, da se bukve zaščitijo s predlogom Zavodu za varstvo narave kot naravna dediščina in z mestnim odlokom.

V Delu, 23.4.2014, stran 10 je obnovljena problematika velikih bukev ob Vegovi pred Glasbeno šolo in matico. Problem sproža Zavod za varstvo kulturne dediščine, OE Ljubljana, češ, da odrivajo spominska obeležja glasbenikom in s koreninami vplivajo na podzemno rimsko obzidje. Po njihovem naj bi se bukve razrasle iz žive meje, ki naj bi bila narisana v Plečnikovi ureditvi leta 1930 in predlagajo posek ter vračanje v trideseta leta z novo živo mejo.

Ta poslednja trditev o razrasti iz žive meje je malo verjetna, saj je točno za vsakim spomenikom bukev. Iz "zanemarjene, nerezane bukove žive meje" kot trdijo v ZVKD Lj. je zelo malo verjetno, da bi vsi ostali poganjki žive meje propadli, le točno za vsakim spomenikom bi zrasli v mogočne bukve. Nekdo jih je pač načrtno zasadil, saj ni razčiščeno, ali je bila živa meja iz Plečnikove risbe tudi vsajena. Vsekakor predlagam, da se skuša dobiti kakšne posnetke iz obdobja po drugi svetovni vojni (zgolj 15 let po domnevni zasaditvi žive meje), saj bi se živa meja ali pa bukve morale videti.

Kakorkoli pa spominske slike niso niti pomembne za usodo bukev. Pri rastlinah, ki so vsajene, je vračanje iz odraslih dreves v sadike nesmisel. Drevesa se skuša ohranjati zaradi vseh drugih funkcij, ne zgolj začetne okrasne, ki so jih kot bogato razrasla, privzela. Dandanašnji tako razrasla drevesa nujno potrebujemo v mestu še posebej, ker nam napovedujejo temperaturne šoke z visokimi temperaturami do 40 stopinj. Raziskave gozdarjev kažejo, da so v objemu dreves temperature lahko do 10 stopinj nižje, kar je za otroke in starejše lahko odrešilno. Živimo pač v drugačnem času in smo lahko veseli, da je nekdo nekoč zasadil bukve sredi mesta. Potrebe po kisiku ob takem prometu pa tudi niso zanemarljive. Morda je bila včasih dovolj živa meja, danes pa potrebujemo velika, košata drevesa. Žal jim jeseni listje odpade. Vse leto pa nam pobirajo

prah zimzelena drevesa. Za to funkcijo je pa potrebna primerna kombinacija listavcev in iglavcev.

Sam vpliv bukev na spomenike ni tako hud. O tem sem se sam prepričal. Na enem, ki se je nekoliko nagnil, je bila opravljena sanacija z odrezom spodnjega dela bukve, premazom odreza in sanacijo podstavka. Pri drugih ni videti problemov nagibanja, niti rušenja zidu. Vsekakor je proces zelo počasen in prva sanacija uspešna, zato ni bojazni, da nas bukve presenetijo in da nekega jutra zagledamo vse spomenike na tleh.

Podzemno koreninjenje se je pa že zgodilo. Pravijo, da je koreninski sistem obsežen kot so krošnje. Če bukve posekamo, kdo ga bo ruval ven? Nihče. Letni prirast korenin gotovo obsega majhen odstotek že razvejanega sistema.

Vsekakor je treba vse vidike skrbno preučiti, vmes pa kaže bukve zaščititi.

Zelene oaze so mestu potrebne.

Predlagam postavitev klopi tudi v tem delu kot so pri NUKu.